

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 144. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm3716/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ikke var artig; da det kneb, tog han sin Afsked og slap.
— Gensonné, Prokurator, født i Bordeaux 1758. —
Buzot, Prokurator, født i Évreux 1760. — Lanjuinais,
Prokurator, født i Rennes 1753, levede til 1827.)

I Munden kunde Robespierre umulig staa sig, og
Danton havde ingen Lyst til at lade det komme til Haand-
gribeligheder, hvor intet var [før] ham at vinde, men vel
at tabe, saa det gik lidt i Langdrag med Kjøeriet; men
da Danton mærkede, Girondisterne ogsaa vilde ham til
Livs, tog han alvorlig fat, Mulatten Fournier, Polakken
Lazovsky, Spanieren Gusman og alle de andre kom paa
Benene, Marat og hans værdige Medbejler, Hébert fra
Alençon, kappedes om at sværte Girondisterne; og da
disse vægede sig med at anklage Marat og fængsle Hé-
bert, havde de den Ærgrelse at se den ene frikjendt, den
anden løsladt, og begge førte i Triumf med Borger-Kronen.
Det var Forspillet, og Udslaget gjorde Henriot, en grov
Talper, som ingen synes at vide mer om, end at han blev
Lafayettes Eftermand [som] Stadshauptmand.

Kun forgjæves havde Girondisterne udtomt deres Vel-
talenhed, skjønt det var bogstavelig sandt, hvad Vergniaud
sagde: «Det er et ganske eget Friheds-System, at sige til
Folk: I er fri, men I maa tænke ligesom vi, ellers raaber
vi Hævn over jer hos Folket; I er fri, men I maa smukt
bukke for den Afgud, vi tilbede; I er fri, men I maa
hjælpe os at forfølge dem, hvis Ærlighed og Oplysning vi
frygte, ellers skribe vi Hævn over jer hos Folket. Med-
borgere! Der er Fare for, at Revolutionen ligesom Saturn
opsluger sine egne Born og avler saa Despotismen med al
sin Elendighed.» Ingen modsagde dem, men den 31te
Maj var der 80,000 Mand paa Benene i Paris, som det
hed, i moralsk Opstand.

Saaledes oprandt den 31te Maj, da Danton og Gjø-
sterne fra Gaden forsikrede sig om, at man med 80,000
Mand i Ryggen kunde uden Vold faa de fleste Stemmer i

Konventet omtrent for, hvad man vilde; og den 2den Juni fandt Konventet sig indspærret i Tuillierne af Henriot med Kanoner og tændte Lunter; man foreslog Girondisterne frivillig at tage deres Afsked, Isnard og nogle enkelte flere gjorde det, Lanjuinais og Barbaroux lod haant derom, de fleste var allerede krobet i Skjul; Marat præsiderede, og Forsamlingen besluttede, at nogle og tyve Girondister skulde have Husarrest. Senere fejede man nogle og tresindstyve Navne dertil, en Del flygtede og stræbte dels at skjule sig og dels at vække Opstand; men næsten alle de berømte maatte lade Livet: Brissot og Vergniaud med 19 Venner og Madame Roland faldt under Guillotinen i Paris 31te Oktober, Guadet og Barbaroux næste Aar i Bordeaux; Ministeren Roland fandt Skjul i Rouen, men dræbte sig selv, da hans Kone var henrettet; Marquien af Condorcet, som havde skrevet en girondistisk Konstitution, gjorde ligesaa, og af Pétion og Buzot fandt man kun Stumper ved Saint Emilion, som Rovdyrene havde levet, uden at man véd, hvordan de kom af Dage.

Fra Juni 93 til Slutningen af Juli (eller 9de Thermidor) 94, spillede da Bjærgtet og Jakobinerne, altsaa Robespierre og hans Haandlangere, Mester; thi Danton bestod alene ved Pöbeloprør; dem var han kjed ad, og dem bekæmpede Robespierre nu af al Magt, da Konventet, som han sagde, nu var rensat og maatte have Ro til at knuse Republikkens Fjender og forberede dens Lyksalighed. Marat lod gjerne Robespierre raade, naar han blot maatte skrive alt, hvad han vilde, med sin forgiftige Pen, og desuden var hans Dage nu talte; thi den normanniske Pige Charlotte Corday, som sværmede for det romerske Ideal af en dydig Republik og havde mistet sin Kjæreste ved Marat, indbildte sig, hun var kaldet til at fri Frankrig fra det Ubyre, indsneget sig hos ham under Paaskud af Hemmeligheder, hun vilde saabenbare, og dræbte ham med et Dolkestik i hans Badstue den 15de Juli 93. Hendes Hoved

